

[Formanden.]

offervillige og modige, må det siges klart og stærkt, at vi ikke bare tager til efterretning som noget naturligt, at de bragte det største offer, som de kunne bringe, nemlig hele deres tilværelse.

Vi tør jo desværre ikke tro, at selv den dybest følte deltagelse kan mildne sorgen hos de efterladte; men de skal dog vide, at deres sorg er befolkningens sorg, og at vi bøjer os i ærbødighed for de fire unge mænds heltemodige indsats i en håbløs kamp.

(Medlemmerne påhørte stående formandens udtalelse).

Formanden: Under henvisning til den derom gældende lovgivning har undervisningsministeriet fremsendt „Ungdommens uddannelsesfond“s beretning og regnskab for regnskabsåret 1953—54. Eksemplarer er omdelt til medlemmerne.

Den første sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om oprettelse af en statskole i Aalborg.

Valgt blev: *Peter Kristensen (Aalborg), Nina Andersen, Hjortnæs, Horn, Haugaard, M. Larsen, Th. Mikkelsen, Axel Ivan Pedersen, Krogh, Givskov Christensen, Peder Christensen (Rebild), Heilesen, Karlskov Jensen, Jacob Pedersen, Hvidberg, Ole Bjørn Kraft og Jørgen Jørgensen (Lejre).*

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om særlige ydelser til alders- og invaliderentemodtagere m. fl.

(Første behandling findes i tidenden sp. 3160).

Der var stillet følgende ændringsforslag:

Af *Ragnhild Andersen, Alfred Jensen og Aksel Larsen:*

Til § 1.

I stk. 1, næstsidste linie, udgår ordene: „udbetales en særlig ydelse af 40 kr.“, og i stedet indsættes ordene: „ydes et særligt brændselstillæg på 7 hl koks eller et kvantum andet brændsel af tilsvarende brændselsværdi“.

Af *socialministeren:*

Til § 4.

Paragraffen affattes således:

„Denne lov, der ikke gælder for Færøerne og Grønland, træder i kraft straks.“

Formanden: Sammen med denne sag foretages den under punkt 3 på dagsordenen opførte sag, nemlig:

Anden behandling af forslag til lov om et særligt brændselstillæg til alders- og invaliderentemodtagere m. fl. [af Ragnhild Andersen m. fl.].

(Første behandling findes i tidenden sp. 3161).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagenes paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagenes overgang til tredje behandling sattes til forhandling under eet.

Ragnhild Andersen: Omend den kommunistiske gruppe må anerkende, at regeringen, efter at vort parti havde foreslået et ekstra brændselstillæg på 7 hl koks til rentemodtagere, kronisk syge og enlige mødre, skyndte sig at fremsætte lovforslag om ekstra brændselshjælp, kan vi dog ingeniunde erklære os tilfredse med det foreslåede beløb på 40 kr. Vi kan ikke være tilfredse med denne hjælp, fordi den ikke engang dækker indkøb af 3 hl koks, og det er klart,

[Ragnhild Andersen.]

at behovet er langt større. De 18 hl koks, som rentemodtagerne har fået i henhold til folkeforsikringsloven, er opbrugt, og vi ved, at de gamle og invaliderne ikke har økonomiske muligheder for på anden måde at skaffe sig det brændsel, de mangler. Derfor fremsatte vi den 16. februar vort forslag om ekstra 7 hl brændsel, og derfor har vi stillet det ændringsforslag til § 1, stk. 1, i regeringsforslaget, som der om et øjeblik skal stemmes om. Uanset at vort beskedne forslag om 7 hl brændsel hverken mødte velvilje eller sympati ved lovforslagets første behandling, må mit parti nu, da det endeligt skal afgøres, hvor stor hjælpen skal være, indtrængende opfordre tingets medlemmer til at stemme for, at ekstrahjælpen på de 40 kr. ændres til et brændselstillæg på 7 hl koks.

Ingen kan med nogen begrundelse sige, at kommunisterne maler billedet for sort, når vi siger, at rentemodtagerne er i nød, at de fryser, at de har opbrugt deres 18 hl, og at de ikke har midler til at købe sig det, der skal til til resten af fyringssæsonen. Man kan endda diskutere, hvorvidt de yderligere 7 hl, som vi i al beskedenhed har stillet forslag om, kan slå til. Også andre end kommunisterne har erkendt, at det er helt galt fat for vore ældre og for invaliderne. I „Ekstrabladet“ for i går kunne man i en ledende artikel læse følgende — hvis jeg må have lov at bringe et kort citat —:

„At skulle leve af sin aldersrente i dag er næsten som at føre en tiggertilværelse!

Disse bitre ord udtalte en gammel mand i „Ekstrabladet“ i lørdags, og når man studerer hans månedsregnskab over de 196 kr., renten andrager, forstår man hans bitterhed.

Det viser sig nemlig, at når han har betalt husleje — 55 kr. — forsikringer og lignende samt købt sig et par hektoliter koks, er der ikke mere tilbage, end at han må leve af „tør kost“ det meste af måneden.

Middagsmad kan der højst blive råd til hver 3.—4. dag, iøvrigt består hans daglige kost af rugbrød med margarine uden pålæg af nogen art, eventuelt et æg til...

Og som denne mand lever tusinder og atter tusinder af gamle, der er henvist

til at klare sig med aldersrenten ... fordi priserne ustandselig stiger, medens renten bliver ved med at være den samme!“

Det var i „Ekstrabladet“, man kunne læse denne skildring af, hvordan rentemodtagerne lever, hvilken tiggertilværelse vore gamle må føre. Men når det er rigtigt — og det er det jo — hvordan vil man så afhjælpe tiggertilværelsen med et beløb på 40 kr.?

I samme forbindelse føler jeg trang til at sige, at det ville være opbyggeligt, om „Ekstrabladet“ og de andre blade ville udvise en lige så stor harme ved bedømmelsen af de ældres vanskelige situation, når de erfarer, at folketinget forkaster noget så beskedent som et forslag om 7 hl koks og i stedet foreslår et beløb på 40 kr. Rentemodtagerne har meget hårdt behov for hjælp i ordets bogstavelige forstand: højere rente, højere brændselstillæg, flere penge til at klare sig for. De har mere brug for denne hjælp, end de har for de medlidende betragtninger, man fra tid til anden kan læse snart i „Ekstrabladet“, snart i andre af landets aviser. Det ville gavne dem svært, om de samme aviser ville støtte de rimelige og beskedne forslag, vi fremsætter her i tinget, og ikke bare nøjes med at skildre nøden så stor, som den er.

Med disse bemærkninger vil jeg så indtrængende og så varmt, jeg kan, opfordre tingets ærede medlemmer til at stemme for det af mit parti stillede ændringsforslag til § 1, stk. 1, om i stedet for den særlige ydelse på 40 kr. at yde et brændselstillæg på 7 hl koks el. lign. til rentemodtagerne, de kronisk syge og de enlige mødre.

Justitsministeren (Hans Hækkerup): Jeg må anbefale det høje tings medlemmer at stemme imod det af det ærede medlem fru Ragnhild Andersen m. fl. stillede ændringsforslag til regeringsforslaget og at stemme imod det af det ærede medlem m. fl. fremsatte selvstændige lovforslag. Derimod anbefaler jeg ærede medlemmer at stemme for det af den højtærede socialminister stillede ændringsforslag vedrørende lovens ikrafttræden.

Jeg beklager, at jeg ved lovforslagets første behandling ikke besvarede det af det ærede medlem hr. Svend Jørgensen stillede spørgsmål vedrørende administrationen. Jeg benytter lejligheden her til at bekræfte, at

[Justitsministeren.]

de kommuner, der udbetaler den særlige ydelse på 40 kr. i løbet af marts måned, vil kunne få refusion så hurtigt, at den kan opføres på kommuneregnskabet for 1955—56.

Hermed sluttede forhandlingen.

Der foretoges afstemning vedrørende forslag til lov om særlige ydelser til alders- og invaliderentemodtagere m. fl.

Ændringsforslaget af *Ragnhild Andersen, Alfred Jensen og Aksel Larsen* (se sp. 3206). *forkastedes* med 92 stemmer mod 3.

§§ 1—3

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslaget af *socialministeren* (se sp. 3206).

vedtoges uden afstemning.

§ 4, således ændret,

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse imod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Det ærede medlem fru Ragnhild Andersen har ordet.

Ragnhild Andersen: Jeg vil gerne sige med hensyn til afstemningen over det af os fremsatte forslag til lov om et særligt brændselstillæg til alders- og invaliderentemodtagere m. fl., at efter at der nu er stemt over det af socialministeren fremsatte lovforslag og de dertil stillede ændringsforslag, er der i realiteten stemt over vort lovforslag. Undskyld, at jeg ikke sagde det, da jeg første gang havde ordet.

Formanden: Kan jeg forstå det ærede medlem således, at hun på forslagsstillernes vegne tager lovforslaget tilbage?

Ragnhild Andersen: Ja.

Da lovforslaget ikke blev optaget af nogen anden, var det dermed bortfaldet.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af et udvalg vedrørende atomenergikommissionens beretning m. v. [af Heising m. fl.].

(Forslaget til folketingsbeslutning findes i tillæg A. sp. 1619, fremsættelsen i tidenden sp. 3031).

Sagen sattes til forhandling.

Ordføreren for forslagsstillerne (Heising): Dette forslag er, som tingets medlemmer vil vide det, en udløber af forhandlingerne i det udvalg, der i efteråret behandlede regeringens forslag om oprettelse af en atomenergikommission, og det er netop medlemmerne af dette udvalg, som stiller forslag om, at folketinget nu nedsætter et særligt udvalg, der på tingets vegne kan følge de problemer, der måtte opstå.

Jeg skal ikke her genopfriske diskussionen om atomenergiens perspektiver, men kort sige, at vi utvivlsomt står overfor en periode, hvor spørgsmålet om at drage Danmark med ind i kredsen af de lande, i hvilke atomenergi praktisk skal udnyttes, presser på, og at der vil være en række problemer, f. eks. økonomiske problemer, problemer med hensyn til nordisk og internationalt samarbejde, som folketinget bør holdes orienteret om.

Det foreliggende forslag tilsigter nedsættelse af et folketingsudvalg til på tingets vegne at følge disse spørgsmål, og jeg anbefaler på forslagsstillernes vegne det høje ting hurtigt at vedtage forslaget.

Alfred Jensen: Den kommunistiske gruppe deler den opfattelse, der kom til udtryk i betænkningen fra det folketingsudvalg, som behandlede lovforslaget om atomenergikommissionen, om, at de oplysninger, finansministeren måtte få, skulle han delagtiggøre folketinget i. Vi kan tiltræde, at det drejer sig om så vigtigt et område, at folketinget er interesseret deri og absolut må have disse oplysninger. Jeg skal ikke gå